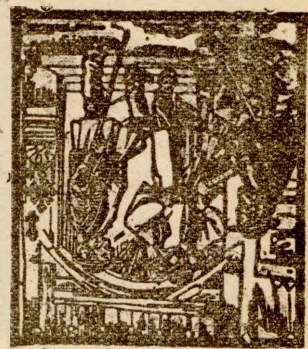

FOAIA POPORULUI

EA MAI VECHIE FOAIE POPORALĂ, ÎNFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

„Înseși cu poporul
ca să nu rădăciți!”

Apare în fiecare Duminică
sub direcția unui comitet
Înscrisă în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 97-1843.

Organ al Asociației pentru literatura română și
cultura poporului Român, „Astra”

Redacția și Administrația:
SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A
Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 98.646/1946

OMUL

In încercările lor de a pătrunde cât mai adânc în tainele de multeori de nepătruns ale vieții, nu arareori și nu puțin au zăbovit mai îndelung în preajma întrebării: ce este cultura și de ce depinde ea? În legătură cu prima parte a întrebării s'au dat foarele numeroase răspunsuri. Nu asupra lor însă vrem să stăruim în mod deosebit. Poate altă dată. Acum vrem numai să stăruim, atâta cât se poate aici, asupra răspunsurilor — și mai ales asupra unui răspuns — care s'a dat la cea de a doua parte a întrebării.

De ce depinde cultura?

S'a spus, bunăoară, că o cultură oarecare este înfloritoare sau merge spre destrămare după cum este și situația economică, materială a oamenilor. Dacă ei pot să-și înjghebeze cu ușurință o avere, ne mai având de lucru pot să se ocupe cu atât mai mult de filosofie, de artă sau de știință, ocupații cari nu aduc un folos imediat, dar cari înalță sufletul cât mai sus cu putință. Porocarele sărace și oamenii săraci ar fi, după această părere, sortiți și unei sărăcii a minții.

Istoria culturii omenesci arată însă că pe de o parte popoare sărace s'au ridicat la un grad de cultură mai înalt decât altele cu pământ mai roditor și pe de altă parte că de nenumărate ori tocmai copiii de oameni foarte săraci au ajuns, prin muncă stăruitoare, adevărați deschizători de drumuri. Să înșirăm nume, ar însemna să amintim cel puțin jumătate din acele nume cari au făcut cinste istoriei și culturii omenesci. În filosofie, în literatură și foarte adeseori chiar și în istorie și în politică. Socrate, Napoleon, Pasteur, Iosif Vișarionovici Stalin sau alții, n'au putut fi oprși în loc de faptul că s'au născut din pătura de jos a poporului, în sărăcie.

Părerii gânditorului acestuia străin, că tot ceea ce a creat omenirea în filosofie, în literatură sau în știință s'ar datora în primul rând bune stări economice, că toată cultura s'ar datora în primul rând materiei, mediului, poporul nostru i-a răspuns pe cât de scurt pe atât de sănătos printr'unul din minunatele sale proverbe nu locul sfințește pe om, ci omul sfințește locul.

Nu materia, ci omul este acela care a creat cultura. Sufletul omului este adevăratul, nesecatul izvor de

Ziua M. Sale Regina Mamă Elena

La 21 Mai, ziua pomenirii Sf. Impărați Constantin și Elena, gândurile țării întregi se îndreaptă cu recunoștință către M. Sa Regina Mamă Elena.

În vârtejul vremurilor tulburi ale războiului care a trecut Majestatea Sa a suferit tăcut alături de toate suferințele poporului nostru. Durerile atâtor mame erau și durerile Sale, lacrimile cari udau ochii văduvelor le simțea alunecând și pe Augustul Său obraz.

Această suferință cu poporul și apoi veghea neîntreruptă pe care a avut-o alături de Fiul Său asupra destinului nostru au creat pe fire nevăzute o legătură de ciment.

De aceea de ziua numelui Său buzele tuturor rotesc cu sfințenie gânduri de recunoștință și omagiu.

Lupta împotriva foametei

Răspunsul Generalissimului Stalin la Mesajul Președintelui Truman

Din New York se anunță că Președintele Truman a declarat că a primit răspunsul generalissimului Stalin la mesajul pe care i l-a trimis, și prin care cerea participarea Uniunii Sovietice la lupta împotriva foametei mondiale.

Răspunsul Generalissimului Stalin nu a fost însă dat până acum publicității.

Pe de altă parte postul de radio Moscova a anunțat că rezervele alimentare ale U.R.S.S. sunt limitate și că Uniunea Sovietică și-a luat anga-

jamentul de a furniza 1.100.000 tone de cereale Franței, Poloniei, României și Finlandei.

Agencia „United Press” anunță că răspunsul Generalissimului Stalin la mesajul președintelui Truman arată că intervenția președintelui a venit prea târziu, Uniunea Sovietică luându-și angajamente care o împiedică de a satisface cererea președintelui.

Totuși președintele Truman nu consideră răspunsul Generalissimului Stalin ca ultimul său cuvânt și va continua convorbirile în această chestiune.

bogăție, din care, ca dintr'o fântână minunată, au curs rând pe rând toate darurile ca și toate nenorocirile de cari este plină istoria omenirii. Toate medicamentele ca și toate armele, toate declarațiile de războiu ca și toate tratatele prin cari s'a pus capăt războaielor sunt, cu toatele, roade ale minții și ale sufletului omenesc.

Și, dacă se discută așezarea unei păci durabile între popoare, această pace numai atunci va fi cu adevărat durabilă când ea se va fi sălășluit mai întâiu deplin în sufletul omului, din care și-a luat întotdeauna sâmburul întâia săgeată ca și porumbelul păcii. Atunci când, înainte de orica-

re valoare materială, va fi prețuit omul, cu tot ceea ce este în el omenesc și, cum spune românul nostru, omenie.

Poporul nostru și-a dat într'adevăr întotdeauna seama de marea valoare pe care o reprezintă omul. De aceea poate, oricâte greutăți au abătut asupra capului său vitregiile vremurilor, ele n'au reușit să înăbușe ceea ce este omenesc și omenie în el, ci, cu prețul pierderii a tot ce este materie și uneori, chiar cu aceia al pierderii vieții însăși, a continuat să prețuiască omul numai în măsura în care acesta creștea în ochii săi ca om.

P. S. Dorin

Compozitorul Gheorghe Dima

S'au implinit, nu de mult, douăzeci de ani dela moartea compozitorului Gheorghe Dima. Reuniunea de muzică din Sibiu, care-i poartă numele, a înțeles să sublinieze acest fapt printr'un concert comemorativ dat Sâmbătă 18 Maiu a. c., în sala Teatrului Municipal.

A fost un prilej de rară desfătare sufletească. Ascultând acest concert oricine și-a putut da seama cum se desprinde din bucățile compozitorului Gheorghe Dima minunata legătură ce-a existat între sufletul sensibil al artistului și bogăția fără margini a motivelor populare. E o trăsătură caracteristică a tuturor compozițiilor sale.

Și e nespuse de măgulitor, pentru noi, faptul că 18 din cei mai rodnici ani ai compozitorului Gh. Dima (dela 1881 până la 1899) au fost petrecuți la Sibiu, în strânsă legătură cu frumusețile naturale ale regiunii. De aici a văzut majestatea munților cu culmi de soare și straniul amurgurilor albastre.. Parcul „sub arini”, florile și verdeața cari dau atâta farmec Sibiului, i-au stimulat inspirația pentru opere atât de minunate ca „Mugur, mugurel”, „Hora” ș. a.

De aceea Gheorghe Dima rămâne cu deosebire al Sibiului. Aici a cunoscut el culmea gloriei, după ce a fost încercat de frigurile neștiute ale creației. Ca profesor la Seminarul „Andreian” și dirijor al „Reuniunii de muzică” a monopolizat întreaga activitate artistică, dându-i un duh viu de înnoire și progres. Bagheta lui mătaștră a vrăjit de nenumărate ori auditorii, fiind apreciat și de societățile muzicale săsești cu atât de vechi tradiții.

Dacă astăzi mișcarea artistică a Sibiului se bucură de strălucire ea se datorește în mare măsură moștenirii lăsată de Gheorghe Dima.

Și cea mai frumoasă moștenire este tradiția de a sluji pe altarul artei pure, adânc înrădăcinată la Reuniunea de muzică „Gheorghe Dima”.

Se cade să facem o mențiune specială pentru noul dirijor al Reuniunii d. Ilie Micu, care cu elan tinerec și cu multă pricepere s'a apropiat prin concertul de Sâmbătă seara, de acest altar de educație artistică, dându-i — la umbra măreței figuri a lui Gheorghe Dima — strălucirea de altă dată...
Liviu Măgeanu

Pentru suflet

Pe urmele Domnului

Rugăciunea

Sufletul nostru este asemenea clădit încât dorește să stea în legătură cu Făcătorul său, cu Dumnezeu. Lucrul acesta se și întâmplă pe calea rugăciunii.

De altfel, rugăciunea este tocmai grădina omului cu Dumnezeu.

Se știe că zădăric avem nevoie de pâine, ca să ne întărim trupul. Dar și sufletul are nevoie de hrană zilnică. Această hrană a sufletului — pâinea duhovnicească — stă din rugăciune. De aceea, ca să ne întărim duhovnicește, trebuie să ne rugăm des și cu putere multă.

Și câte nu avem să grăim către Dumnezeu! Uneori simțim nevoia să cerem ajutor; alteori ne vedem obligați să aducem mulțumiri pentru multele binefaceri pe care Tatăl Ceresc le toarnă asupra noastră cu belșug. De câteori nu ne simțim apoi cucerii de mărirea lui Dumnezeu și de podoaba cu care El îmbracă toată făptura și săvârșim indemnul din cântarea bisericească: „Toată suflarea să laude pre Domnul!” Și îl laudăm, pe Tatăl nostru din ceruri, cu tot sufletul!

Iată, așa dară, că prin rugăciune ne hrănim sufletul, înălțând cereri, mulțumiri, și laude către Dumnezeu.

De altfel, rugăciunile creștinești și pot fi socotite de trei feluri: de cerere, de mulțumiri și de laudă.

De orice fel ar fi, rugăciunea creștinească e bine primită la Dumnezeu numai în caz că se face cu inimă smerită, cu gând curat, cu stăruință și cu nădejde. În chip smerit s'a rugat vameșul din Sf. Evanghelie și s'a întors „îndreptat la casa sa”. Cu gând curat, a înălțat rugăciuni Cananiana și a dobândit vindecare pentru fiica ei. Stăruința văduvei din Scriptură l-a îmbălânzit până și pe un

Sub steagul Astei

Din trecutul Astei

XVI Cărturarul Timotei Cipariu la președinția Astei (1878-1887)

După Iacob Bologa, adunarea generală din Blaj, a ales președinte pe marele cărturar T. Cipariu, care ocupase vreme îndelungată postul de vicepreședinte, sub Mitropolitul Șaguna. El a condus ferit destinele Astei timp de zece ani. Zele grele și îndelungate de boală însă, l-au împiedecat să conducă o bună parte din adunările generale ale Astei, care se țineau anual, la Sighișoara, Turda, Dej, Brașov, Orăștie, Gherla, etc. Locul lui a fost ținut de vicepreședintele Iacob Bologa, care înainte a fost președinte și îi închinase acestei instituții 13 ani de viață. De altfel chiar la alegerea sa ca președinte, Cipariu s'a exprimat, că nu poate să ia asupra sa această sarcină grea, decât „sperând în ajutorul vicepreședintelui, comitetului și celorlalți membri ai Astei”, pe care îi roază să aibă totdeauna ochii asupra acestei „instituții mântuitoare”.

În semn de dragoste și recunoștință pentru această instituție, T. Cipariu îi donează un lot de sticlă în valoare de 500 fl. v. a., pe care ea avea să-l administreze, iar venitul anual să se împartă egal „între fon-

ducător nedrept. Cum nu ar îndupleca ea dragostea lui Dumnezeu spre noi? Nădejdea l-a vindecat pe Dreptul și tot ea l-a chemat, pe Mântuitorul, lângă patul de suferință al bolnavului dela Vitezda.

Să nădăjduim deci spre Dumnezeu și să l trimitem, prin rugăciune adevărată, toate cererile și doririle noastre. E singura cale care pe nimenea și niciodinicară nu rușinează!

D. Călugăr

ducătorul academiei române de drepturi” (care se plănuia la Sibiu) și între „fondul teatrului român”.

Bogata activitate a lui Cipariu s'a desfășurat la Astra în chip strălucit dela începutul existenței ei. El este unul din ctitorii acestei instituții de cultură națională. Alături de Mitropolitul Șaguna — pe care l-a suplinii la 6 adunări generale când acesta a fost bolnav, sau lipsea, a luat parte la toate marile realizări de până acum. În chipul acesta, el a ridicat prestigiul deosebit al Astei, prin conferințele dela adunările din Abrud 1865 și Alba-Iulia 1866.

Ca președinte n'a putut fi tot atât de activ ca în tinerețe, așa cum ar fi dorit, căci vârsta îi era înaintată și sănătatea slăbită. De aceea a fost înlocuit, adesea, cu I. Bologa. Propriu zis, alegerea lui s'a făcut acum spre bătrânele mai ales pentru prestigiul deosebit de mare pe care-l avea, pentru onoarea sa cărturărească, de care Astra s'a bucurat și se va bucura totdeauna. Ea va rămâne mereu mândră, că a avut între ctitorii și colaboratorii săi, pe un bărbat de valoarea lui T. Cipariu. Și această politică culturală o va duce și de aici înainte.

Mereu ea cheamă pe cei aleși ai neamului să lucreze pentru scopurile înalte ale Astei, căci cauza ei este a neamului însăși.

Prof. S. Radu

Din nicio casă românească să nu lipsească „Foaia Poporului”, steag de luptă, ridicat la 1892, ca să propovăduiască drepturile noastre asupra acestui pământ.

Pentru trup

SFATURILE DOCTORULUI

Hrana noastră și legumele

Am trecut peste o iarnă grea, cu multe lipsuri. Au fost lipsuri de tot felul, dar mai ales lipsuri în hrană. Cei ce au suferit mai mult de aceste lipsuri au fost copiii, atât cei dela orașe cât și cei dela sate. Să nu uităm însă că copiii și într'o mai mică măsură chiar și adulții suferă în oareșcare măsură chiar și în iarnă când avem belșug în toate. Pentru hrana omului este foarte important ca această hrană să conțină cât se poate de multe lucruri proaspete sau verzi cum sunt legumele, fructele, ouăle și altele. Dar iarna aceste lucruri lipsesc: și hrana de iarnă afară de lapte se compune din alimente păstrate din toamnă. Însă timp mai îndelungat omul nu se poate hrăni numai cu alimente păstrate sau conservate fiindcă o hrană de această natură cu timpul îmbolnăvește pe om. Deci îndată ce a trecut puterea iernii și câmpul începe a intra iarăși în viață trebuie să căutăm să completăm hrana noastră cu lucruri proaspete.

Prima verdeață care apare primăvara este ceapa. Poate tocmai de aceea îi place la toată lumea fiindcă este primul prevestitor de primăvară în grădina omului. Apoi pe urmă, dar, mai încep salata, ridichea, iar gospodinele cari au grijă să și prepare din timp un pat cald sau melegar aduce pe masa familiei cu mult înainte altora toate verdeațiile de care trupul omnesc are așa mare lipsă după hrana uscată de iarnă.

Să ne obișnuim să dăm mai multă importanță verdeațiilor în hrana noastră, fiindcă prin ele hrana noastră devine și mai hrănitoare și mai sănătoasă. Medicii au constatat că omul se îmbolnăvește mai ușor iarna tocmai din cauza că în hrana de iarnă nu sunt sau sunt prea puține lucruri proaspete și că primăvara îndată ce apar verdeațiile corpul omnesc iarăși își recapătă puterea de a lupta mai ușor contra boalelor.

Una dintre verdeațiile cele de mai cu preț pentru sănătate este spanacul. Spanacul foarte repede refacă corpul omnesc și ceea ce este de mare însemnătate e că el ajută la curățirea și întărirea sângelui celor săraci de sânge. Spanacul nu ar trebui să lipsească din nicio gospodărie țărănească fiindcă e mai bun decât orice leac scump din farmacie pentru refacerea sângelui. Tot pentru întărirea sângelui se poate face o hrană foarte bună din urzici. Iar urzici — nu ne pytem plânge — se află des de primăvară la tot pasul.

Dr. I. C.

Zicătoare

Când e zi de sărbătoare,
Joacă țărâna sub picioare;
Când e ziua lucrului,
Vine boala trupului.

Din popor

FOISOARA

VENIȚI!

Veniți la Cel care pe Cruce
S'a răstignit fără de vină;
El, raza mântuirii-aduce
Că, El e viață și lumină.

Veniți cu mirul umilinței
Și untdelemnul rugăciunii;
Aprindeți candela credinței
În negura deșertăciunii.

Să ardă flacăra iubirii
De-apropelui de-asupra tinii;
Veniți pe calea Mântuirii,
Pe calea veșnic a luminii.

Gh. I. Chituc

Așa grăit-a înțeleptul

Dumnezeu e-atât de mare
Nu-l încape lumea toată
Și-l atât de mic că 'ncape
Într'o inimă curată...

Tr. D.

De vorbă cu badea Ion

— Ei, bade Ioane, s'au prins brazii care i-ai plantat în grădină?

Badea Ion m'a privit pieziș. Nu-i convenea întrebarea. Se scărpină după ureche și începu cu desvinovățirea:

— Știu și eu ce-au avut de s'au uscat? că doar dela Sighii pân' acasă de trei ori le-am spălat rădăcinile cu apă rece și, după ce i-am curățat bine la rădăcină, tunzându-le mustățile, i-am sădit eu cu mâna mea. Ba vreo săptămână i-am și udat. Nu le place locu, bag-samă.

Trecând în grădină am smuls unul din cei trei puieți uscați, de brad. Da, badea Ion îi tunsese bine rădăcinile; le potrivise cum își potrivește și el cu foarfeca mustățile în Sâmbăta Paștilor.

— Așa-i d-le? Pământu' nu le place.

— Nu bade Ioane. Cu pământul s'ar împăca ei. Alta-i buba. De unde i-ai luat?

— Din Piaș'.

— Tocmai de-acolo începe necazu-

în piață au stat cu rădăcinile la soare. Așa-i?

— Asta-i bună, zâmbi badea Ion, Pomii ăștilalți n'au stat tot așa și uite că s'au prins:

— Nu bade Ioane. Puieții de brad (molid, brad, pin), nu suportă soarele sau vântul la rădăcină. Au acolo niște firioare subțiri care se uscă îndată și ne mai având prin ce trage suc din pământ, pier. Al doilea, de rădăcini nu trebuie să te atingi, să le tunzi, ca la acățani și la pomi. Nu suportă și se uscă. Asta e me-teahna puieților de brad. Și dacă vrei să se prindă, să vorbești cu creștinul care ți-i aduce — la toamnă sau la primăvară înainte de ce dă frunza — să ți-i aducă cu pământ la rădăcină, dacă sunt mari, sau bine mociriți la rădăcină — nu spălați în apă — dacă sunt mai mici și inveliiți în pae ude sau mușchi. Așa să-i duci până acasă și să-i sădești imediat. Să fie feriiți de soare și vânt dela scos pân' la sădit. Badea Ion m'a privit nedumirit, dar cred că m'a înțeles și mă va asculta.

Gh. I. Chituc

Indrumări agricole

Dela o săptămână la alta

Din minunile științei

Putem dubla producția de porumb?

um se păstrează umezeala în pă-
? Istă tum:
dată ce au răsărit cele patru
grăpăm holda. Se va mai
ge câte un fir, dar numai foarte
ne. Când firele răsărite au ajuns
10—12 cm. deci la vr'o săptămă-
după grăpare, dăm prima sa-
mărungind bine pământul și tăind
buruiană. Tot acum și rărim,
nd în cuib numai două fire, pe
ea cari sunt mai viguroase și
depertate unul de altul. După 14
dăm a doua sapă, după alte
săptămâni dăm a treia și bine
dacă i s'ar da și a patra să-
ră, deși unele încercări au arătat,
er fi destule și numai trei prășile
grăpare, dacă pământul e finut
unt și fără burueni.
nt sigur, că veți da din cap și
zice: Apoi frate Pavele, sau fra-
postole, cam prea vrei să ne
la canon. Vin-o și fă și mătălu-
să vezi cât e de ușor.
ne înțelegem oameni buni! Da-
nu ași fi făcut și nu ași fi con-
at, că-i bine așa, n'as avea cu-
să vă indemn. Dar eu am vă-
lucrându-se păpușoiul în chipul
sta la moșii mari, chiar foarte
ni, pe sute de jugăre. Și ce s'a
ut face acolo cu brațe închiriate,
va putea isprăvi și de Ion al nos-
care nu seamănă mai mult 2—3
de cucuruz.
ar să facem și o socoteală: A
trului făcut așa cum zic eu și a
fi făcut, cum obișnuesc de vea-
i plugarii, cei mai mulți.
Cum zic eu: Intr'o zi 10 mueri,
ni, bătrânii fac cuiburile, pun bă-

ligerul în cuiburi, pun cele patru
boabe, astupă, apasă jărana pe boa-
be, deci pun cucuruzul într'un jugăr.
După un exercițiu sănătos de 2—3
zile treaba va merge mult mai spor-
nic. Prima săptămână cere la jugăr 6
inși, cu acest prilej făcându-se și ră-
ritul la două fire, a doua săptămână
numai patru inși, a treia tot numai
patru. Aceasta bine înțeles, când
omul nu are plug de prășit. Dacă
va avea prășitoare, prima săptămână
o va face cu plugul și patru brațe,
a doua numai cu plugul, iar a treia
cu plugul și încă două brațe. Even-
tual va face și a patra prășilă tot
numai cu plugul. În cazul prim, când
nu am plug, îmi trebuie 24 zile de
muncă. În cazul al doilea nu mai 16
zile.

Câte zile de lucru trebuie după
obiceiul din cea mai mare parte a
județului Cluj, unde cucuruzul se
seamănă prin împrăștiere? La prima
prașilă trebuie cel puțin opt inși, de-
oarece nefiind rânduri drepte ca lu-
mânsarea, nici săpătura nu e așa de
spornică, precum e în cazul meu. La
a doua săpătură, făcându-se și mu-
șuroiu, trebuie tot cam opt inși. Alte
săpături nu se mai dau. Așa dar
Românul din județul Cluj cu două
săpături are nevoie tot de atâtea
brațe, de câte am eu, când întrebuin-
tez și plugul și dau cucuruzului pa-
tru prășile.

Diferența de rod? Eu garantez
2000 kg. boabe la mine, atunci când
plugarul lucrând cum a lucrat și bu-
nicul său va avea numai 1000 kg.

În numărul viitor vom mai face
însă încă o socoteală.

III. Cultura cartofului

frunzele le oprește o boală nu-
mă fitoftora, care e soră bună cu
monospora viilor și cu roșea și
treala frunzelor de pruni.
Prin Bucovina cartofii se stropesc
ca și vița de vie de 2—4 ori
an cu zeamă de peatră vânăată.
A doua boală înfricoșată e râia
cartofilor, care în alte țări a cauzat
prezitoare pagube. Sunt regiuni, un-
nu se mai poate cultiva cartoful
cauza acestei boli, care face ca
cerculele să se acopere de niște
mucici albiștrii cari se tot umflă,
înegresc și sbârcesc, și distrug în-
g miezul alb. Nu ne putem apăra
ntre ei, decât cultivând varietăți
resistente. De aceea, când veți găsi
cartofi îmbolnăviți, să i duceți la O-
mul agricol, care îi va trimite mai
parte spre cercetare.
Are cartoful și alte multe boale,
spre care vom vorbi cu alt prilej.
În cuprinsul țărilor locuite de Ro-
mâni, cartofii au diferite denumiri:
craboi, pere de pământ, crumpeni
sau crumpei, pecioici, picioace, hribe,
capi, etc.
Și — tot așa, nenumărate sunt fe-
mle de mâncăruri, cari se pot pre-
pa din cartofi. Pe toate le învinge
ceea — fie bors, fie ciorbă, fie frip-

tură, în care s'a strecurat și puțină
carne de purcel. Iar, pentruca să poți
crește mai ușor purcelul — ca să de-
vină coala porc de 200 kg., cultivați
cartofi cât mai mulți, deoarece ei sunt
o adevărată binecuvântare nu nu-
mai pentru prea vrednicul de cinstire
porc, ci și pentru stăpânul porcului.
Apostol Pavel

Colțul bunei gospodine

Cartofi umpluți

Se fierb cu coaje cartofi mari și
cât se poate de egali. După ce s'au
fiert, se curăță de coaje și se lasă
să se răcească bine. Se taie apoi pe
jumătate în lungime, se scobesc de
miez în așa fel ca să rămână de
grosimea unui deget. Se umple apoi
cu următoarea compoziție: miezul
dela cartofi se amestecă cu brânză
de oaie, ou, sare (dacă brânza nu
este prea sărată) și puțin lapte. Să
avem grijă să nu turnăm prea mult
lapte pentru ca această compoziție
să fie destul de vâtoasă. Două ce
au fost umpluți cartofii, se pune pe
fiecare câte o bucățică mică de unt,
care se topește și pătrunde înăuntru.
Se așează apoi cartofii într'o tavă
în care um pus puțină untură, se
dau la cuptor lăsându-se să se ru-
menească puțin. Se poate servi cu
smântână.

Puterea minții omenești

Sticla tot de om este descoperită.
La început se fabrica prin topirea
nisipului cu var și leșie, iar mai pe
urmă prin găsirea unor feluri de ni-
sipuri noi s'a ajuns la așa o desvol-
tare a fabricației, încât în afară de
sticla de geam s'au fabricat vase,
sticle pentru păstrat beuturi, apă și
așa mai departe. Azi se fabrică sti-
clă care rezistă la orice căldură și se
fabrică deja vase și pahare cari nu
se sparg dacă cad pe piatră. Pentru
anumite întrebuințări sticla se pre-
sează și se face din ea cărămidă,
țigle și alte lucruri foarte durabile. În
multe țări casele se construiesc în loc
de cărămizi din pământ, cu cărămizi
din sticlă. Din sticlă se pot face fire
atât de subțiri, ca firul de bumbac
sau lână și se folosește pentru a fa-
ce haine și pălării. Din fire și mai
subțiri se face azi vată. Această va-
tă de sticlă se folosește mai ales la
construirea caselor mari unde clădită
în zid, apără contra frigului, căldurii
și contra focului.

Rășina azi nu se mai scoate din

arbori, ci se fabrică în uzine. Dar
această rășină din multe puncte de
vedere e mai bună decât cea natu-
rală. Din această rășină se fac azi
nenumărate obiecte ce se folosesc
zi de zi și pentru cari până azi se
folosea lemnul sau ferul. Din aceste
rășini azi se produce în cantități ma-
ri piele care e mai tare decât pielea
de animal, se face un fel de sticlă
care se îndoaie dar nu se sparge, și
o mare parte a materialului lemnos
și de fier al aeroplanelor este azi în-
locuit cu material ce se face din a-
ceste rășini. La aparatele de telefon,
cinematograf, radio, cea mai mare
parte a pieselor sunt fabricate din
această rășină născocită de om. Nici
la ochelari nu se mai folosește azi
sticle ci e înlocuită cu sticlă făcută
din rășină.

Ceea ce s'a spus până acum e nu-
mai o mică parte a rezultatelor la
care a ajuns truda omenească în
lupta ei continuă să pună la dispo-
ziția omenească mai mult decât a pu-
tut natura.

III. SOARTA MESERIAȘILOR

Pe lângă întărirea dreptului de pro-
prietate meșteșugărească prin îm-
păcarea intereselor dintre fabrică și
atelier și prin o politică sănătoasă a
împrumutului, soarta meseriașilor mai
este legată și de alte instituții, cum
sunt Camerele de meserii, învățămân-
tul profesional, Cămine de ucenici,
etc. De una din ele ne vom ocupa
în articolele ce urmează și anume
de școala industrială a elevilor uce-
nici.

Meseriașul cu carte e mai știutor
de rostul și de puterea lui de mun-
că productivă. Devine un cetățean
mai bun și în același timp mai îndă-
rătnic la ideile sociale nesănătoase.
Meseriașul care are o temeinică pre-
gătire de carte lucrează mai bine,
sporește produsul muncii cu sforțări
mai mici, pătrunde ușor tainele con-
curenței, iar judecata și planul de
propășire în meserie trece dincolo

Fel de fel

Trupul omului crește și descrește

Cățiva mari învățați au găsit că
trupul omului nu are aceeași înălți-
me dimineața când se scoală și sea-
ra când se culcă. Ei spun că omul
este mai înalt dimineața, iar spre
seară din pricina oboselii și a lucru-
lui de peste zi, mărimea trupului
scade. La unii oameni scăderea este
chiar de 3—4 cm., dar nu este nici
decum vătămătoare, pentrucă în tim-
pul nopții, trupul ajunge din nou la
mărimea lui obișnuită.

Un mare fumător

La Berlin a murit nu de mult un
mare fumător. Toată viața lui, zi de
zi, dela 15 ani până la 72, a fumat
fără încetare. La toate concursurile
de fumători, a luat întotdeauna pre-
miul I. Se spune că omul acesta a
fumat cât a trăit peste 5 milioane de
țigări.

de cei patru pereți ai atelierului.
Școala șlefuește pe meseriași în tot
felul, le dezvoltă gustul frumosului și
le formează ochiul pentru lucrările
de artă. Un învățat francez a spus
că acel popor va sta în fruntea tu-
turoara, care va avea școlile profes-
onale cele mai bune, iar altul a spus
că secretul schimbării în liniște și
ordine a unui Stat de pe o temelie
pe alta, stă în organizarea învăță-
mântului profesional.

Meseriașii patroni trebuie să stăruie
până la capăt pentru organizarea și
înzestrarea școlilor industriale și în
această înălțare să se fiină seama
nu numai de părerea oamenilor de
școală ci și de cuvântul meseriașilor,
deoarece între ei sunt destui a căror
experiență și învățatură culeasă din
această experiență, poate fi de folos
la îndrumarea elevilor ucenici. Astfel,
pe de o parte elevul ucenic va fi
mai prețios pentru patron și mai ușor
de instruit, iar pe de altă parte ca
absolvent, când va deveni de sine
stătător, va spori puterea de afirma-
re a meseriașilor. Nu trebuie să su-
pere pe nimeni adevărul, că mes-
eriașii români au o pregătire teoretică
de specialitate inferioară meseriașilor
din alte țări. Tocmai de aceea e ne-
cesară întărirea școlii industriale
de ucenici și îndrumată astfel încât
să răscumpere întârzierile trecutului
și să poată ține pasul chiar cu țările
care au apucat înainte.

În împrejurările de acum, când
desvoltarea industriei românești ur-
mează să ia un avânt deosebit, și
ni se cere înmulțirea meseriașilor,
trebuie ca străduința meseriașilor pen-
tru învățământul elevilor ucenici să
fie încoronată cât mai curând printr'o
lege pozitivă.

I. M.

INFORMAȚIUNI ULTIMELE ȘTI

ALIMENTARIE

Pentru un an, pentru sărăci și interdicționalii dela săte	5000 Lei
Pentru negustori, comercianți și industriași	10.000 "
Instituții și autorități	20.000 "
Abonamente de sprîjin	40.000 "
Prețul unui număr	200 "

Economie de făină în Statele Unite. Începând de săptămâna aceasta pâinea și celelalte produse făcute din făină vor dispărea de pe listele restaurantelor din New-York timp de trei zile pe săptămână. Această măsură a fost luată spre a se putea economisi cerealele.

Sămânță de sfeclă de zahăr din U. R. S. S. În portul Galați au sosit în șlepuri, venind din Uniunea Sovietică 197.000 kg. semințe de sfeclă de zahăr în valoare de peste 1 miliard și jumătate Lei. Sămânța a fost imediat expediată de organele noastre economice la șase fabrici de zahăr din țară pentru cultivare.

Import de saci din Bulgaria. Față de necesitățile tot mai mari organelor noastre economice au hotărât să facă un import de 10.000 saci de iută din Bulgaria. Costul unui sac revine la 20.000 Lei.

Pentru a intensifica pescuitul în Marea Neagră, direcția comercială a pescăriilor a comandat în Suedia câteva vase de pescuit. Vasele de diferite mărimi, primesc încărcături între 10—25 tone și sunt înzestrate cu tot ce este necesar pentru pescuitul în larg.

Păr omenesc vândut la licitație. La Nissa în Franța s'a vândut de curând 400 kg. păr omenesc cu prețul total de 4 milioane de franci. Această marfă se pare că a fost foarte căutată venind cumpărători din Paris, Lyon și Marsilia. Au fost printre ei un englez și un belgian.

Căile ferate din Statele Unite al căror personal urma să declare grevă s'au văzut amenințate cu rechiționarea de către guvern, în urma unui ordin semnat de Președintele Truman.

Noul ministru plenipotențiar al României în Statele Unite pleacă săptămâna aceasta la Washington. În urma recunoașterii d-lui Dr. N. Bagdasar ca ministru al nostru în Statele Unite, domnia sa urmează să părăsească țara în cursul acestei săptămâni, plecând spre Washington în fruntea misiunii diplomatice române.

Sosesc mărfuri din străinătate. La vama din București au început să sosească în ultimul timp numeroase mărfuri din străinătate. Astfel au sosit: 50 vagoane produse țanante; 30 vagoane cabluri electrice; 10 vagoane portocale; 2 vagoane zahăr; 2 vagoane orez; 2 vagoane lămâi; 3 vagoane masline; 5 vagoane mazăre; 2 vagoane aramă; 3 vagoane becuri electrice; 1 vagon semințe de castraveți și 17 vagoane medicamente destinate ministerului sănătății.

Această veste ne bucură și sperăm că reluarea legăturilor comerciale cu străinătatea va da un accent mai normal comerțului nostru.

Dr. Eynes ministrul de externe al Statelor Unite a avut o întrevedere cu Președintele Truman. Domnia Sa urmează a face un raport amănunțit asupra Conferinței dela Paris.

La Cairo au avut loc noi întrevederi între delegații britanici și egipteni. Tratatul de pace va avea loc într'un viitor apropiat.

Monarhii italieni au avut ciocniri la Neapoli cu comuniștii. Sunt 28 de victime.

Situația alimentară în Europa. — D. Herbert Hoover, fostul președinte al Statelor Unite, care a fost însărcinat de către Președ. Truman cu anchetarea situației alimentare mondiale, a declarat în raportul său că 800 milioane oameni, adică $\frac{1}{3}$ din populația globului, sunt amenințați să moară de foame. Numai dacă fiecare sursă de aprovizionare va contribui, se va putea trece această criză.

Regele Greciei va fi invitat să-și revină prerogativele. Referindu-se la plebiscitul recent făcut în legătură cu înapoierea pe tron a regelui George al Greciei, dl Tsaldaris, președintele consiliului de miniștri a declarat că „Grecia este o democrație încoronată” adăugând că „poporul grec va invita pe Regele George să-și revină prerogativele Sale regale și să se revină astfel în mod complet la o stare normală constituțională”.

POȘTA REDACȚIEI

— Dr. I. Topârceanu, Turda. Abonamentul expiră la 1 Ian. 1947.

— D. Tărbășan, Seliște-Arad. Am primit 5000 Lei pentru 1946.

— Ștefan Nicolae, inv. Ludoș Gheja-Turda. Din cei 7000 s'au achitat abonamentele cerute. Dv. aveți rest pe 1946 Lei 2200.

— Școala Primară Joseni-Bihor. Primit 52000 Lei.

— Gh. Prigoană-Făgăraș. Nu mai avem numerele pe cari le cereți din 1945.

VÂNĂTOREȘTI

Arendașii, președinții și vânătorii terenurilor individuale (neînglobate în cele 7 mari societăți din județul Sibiu) sunt convocați la Inspectorat Vineri, 31 Maiu, ora 17.

Inspectorii de vânatoare de plasă urmează să îndrumeze pe vânători să se înscrie în societăți după terenurile ce li s'a atribuit acestora prin planul de arendare No. 10, acceptat principial pe județ și după calculul prevăzut la pag. 16, art. 7 din No. 1 al Revistei „Carpați” pe anul 1945.

Timbre fiscale Lei 1280 și Lei 320 se aplică pe fiecare permis de vânatoare respectiv de pescuit. Se vor prezenta la Inspectorat pentru s'ampilare.

Lup turbat a fost omorât pe hotarul Sebeșului de sus. Locuitorii din regiunea Avrig-Porcești să fie cu mare băgare de seamă.

Ce mai e nou în lume?

La noi în țară

Procesul guvernării Antonescu.

După ce ascultarea tuturor martorilor cari au fost propuși și cari s'au prezentat s'a terminat și după ce discursurile acuzării ca și acelea ale apărării au fost rostite, Tribunalul poporului din București a rostit sentința. Au fost condamnați la moarte: Ion Antonescu, Mihai Antonescu, Horia Sima (în lipsă), C. Pantezi, Constantin C. Vasiliu, Mihai Sturza (în lipsă), Ion Protopopescu (în lipsă), Vasile Iasinski (în lipsă), C. Papanace (în lipsă), Gh. Alexandrescu, Eugen Cristescu, G. Alexianu și Corneliu Georgescu. La alte pedepse au fost condamnați următorii: Titus Dragoș (15 ani muncă silnică), Gh. Dobre (detențiune grea pe viață), Ion Marinescu (20 ani detențiune grea), Traian Brăileanu (20 ani detențiune riguroasă), D. Popescu (10 ani închisoare corecțională), C. Dănuțescu (muncă silnică pe viață), C. Bușilă (10 ani închisoare corecțională), N. Mareș (10 ani închisoare corecțională), P. Tomescu (15 ani muncă silnică), și Vasile Dimitriuc, în lipsă, la detențiune grea pe viață.

Tuturora li s'a confiscat averea.

Toți condamnații au declarat recurs în ședință.

Serbările dela Blaj.

Cu prilejul împlinirii a 98 de ani dela marea întronire depe Câmpia Libertății din apropierea Blajului, s'au ținut în acest or., la 15 Maiu, serbări comemorative la cari au participat și o parte din membrii guvernului în frunte cu primul ministru, d. Dr. Petru Groza. După terminarea serbărilor s'a luat în Casina Meseriașilor Români o masă comună la care au luat cuvântul reprezentanți ai autorităților civile și militare, membrii guvernului: d. Romulus Zăroni, P. Constantin Iasi și primul ministru, d. Dr. Petru Groza.

Noul guvernator al Băncii Naționale

În urma demisiei dlui Tătăranu a fost numit ca guvernator al Băncii Naționale a României d. Profesor Tiberiu Moșoiu.

Noul guvernator este o persoană binecunoscută în viața noastră publică fiind profesor la catedra de drept roman dela Universitatea din Cluj.

În vederea alegerilor

Partidele cari compun guvernul actual a lansat în ziare „platforma program a blocului partidelor democratice”.

Această platformă conține punctele minimale de colaborare cu cari partidele guvernamentale se prezintă în fața alegătorilor. În politica generală se asigură regimul democratic și el suveranității depline a Statului Român în cadrul monarhiei constituționale, respectarea proprietății individuale precum și asigurarea drepturilor și libertăților cetățenești.

După cum vedem lupta electorală

va începe în curând. Noi dorim să se ajungă cât mai curând — cale dreaptă — la restabilirea libertăților democratice de guvernare prin parlament liber ales de popor.

În străinătate

Alegerile din Olanda

După cum am anunțat la timp ziua de 17 Maiu s'au făcut alegerile în Olanda. Rezultatul alegerilor următorul: Catolicii 33 locuri, reștii 29, antirevoluționarii 13, comunistii 10, istoricii creștini 8, Partidul libertății 6 și Partidul reformelor politice 2. În urma acestui rezultat care partidul muncitoresc, condus de actualul prim ministru, prof. Scherhorn, a fost înfrânt, guvernul actual a demisionat.

Ce s'a hotărât la Conferința dela Paris.

Acum după ce au fost încheiate discuțiile dintre cei patru miniștri externi ai marilor Națiuni Aliate — Statele Unite, Uniunea Sovietică, Marea Britanie și Franța se poate face o sinteză a hotărârilor luate.

Această socoteală prezintă următoarea situație:

Italia va păstra o parte din florea de război. Restul va fi împărțit între cele patru mari puteri aliate, fiind se seama și de revindicările Jugoslaviei și Greciei. Experții navali s'au însărcinați să hotărească modalitățile de aplicare a acestor hotărâri.

Evacuarea trupelor aliate din Italia a fost discutată la cererea Uniunii Sovietice. Nu s'a luat nici o hotărâre în ce privește textul armistițiului vizuit cu Italia, care a fost adoptat de cei patru miniștri.

În ce privește tratatul de pace pentru țările balcanice, s'au hotărât următoarele:

Transilvania revine României. Frontiera româno-ungară este restabilită, după cum a fost în Ianuarie 1940. Frontiera româno-bulgară este demarcată și menținută.

Bulgaria va plăti reparațiuni Greciei și Jugoslaviei. Cifra n'a fost încă calculată.

Chestiunea reparațiilor ungare a fost deasemeni aprobată.

N'a intervenit nici un acord asupra controlului internațional al navigației pe Dunăre.

Noile condiții de pace cu Italia după știrile date de ziarele italiene cuprind printre altele următoarele dispozițiuni: desființarea comisiilor de control și înlocuirea comisiilor militare atașate pe lângă Comandamentul suprem aliat din Mediterana, repatrierea tuturor prizonierilor de război italieni și armistițiului să nu prejudicieze asupra pretențiilor teritoriale ale Italiei.

CITIȚI ȘI RĂSPUNDE
FOAIA POPORULUI